

MOJE PENÍZE | Energie

Čistá energie. Zavál čerstvý vítr

Dýchat zdravý vzduch chceme všichni. Avšak jak toho dosáhnout? Evropský parlament narýsoval cestu.

JOZEF GÁFRIK, ŠTRASBURK

Kdyby šlo vše podle záměrů Evropského parlamentu, letošní rok by už neměl být ve znamení diskusí o směřování společné energetické politiky, nýbrž prim by mělo hrát hledání odpovědí na otázku „jak“? Tedy jak dosáhnout vytyčených cílů a hlavně kde vzít potřebné peníze.

Je jisté, že vývoj tak jednoduchý nebude. Evropský parlament sice začátkem roku schválil nové energetické cíle s perspektivou do roku 2030, ale tyto plány musejí být ještě schváleny v tzv. triologu. V něm kromě parlamentu vystupuje jako druhý účastník Evropská komise a jako třetí – členské státy. Ze strany obou těchto subjektů lze očekávat zrealizování stanovených cílů, ovšem to už bude možné jen v jistých hranicích.

PLÁNY A REALITA

S nelibostí se setkává především fakt, že Evropský parlament ve svatém nadšení pro zelenou energetiku dále zpřísnil už dříve přijatá směrná čísla. Například tam, kde byl podíl zelené energie pro rok 2030 již dříve stanoven na 27 procent, svítí od ledna 2018 hladkých 30 procent. Zdanlivě nevel-

ký pohyb v řádu procent však znamená obrovský posun v množství potřebných dodatečných zdrojů, a ten si z celkového hlediska vyžádá miliardy eur – a nahrazení klasických zdrojů „čistými“.

Ne každá členská země má ovšem stejné podmínky pro využívání sluneční nebo větrné energie, a také ne každá země má například ložiska uhlí, na nichž budovala energetikou základnu doted, avšak odedbav už prakticky neměla.

Zastánci zvýšení podílu zelené energie – a to jsou v Evropském parlamentu zejména poslanci z frakce Zelených – oponují, že výroba slunečních panelů

mezitím natolik zlevnila, že zvýšení zmíněného podílu si už nevyžádá další zdroje.

UHLÍKOVÁ STOPA

Volají také po tom, aby Evropská unie dosáhla takzvané uhlíkové neutrality už v roce 2050. Přeloženo do srozumitelného jazyka, do té doby by se už při výrobě energie vůbec neměly používat klasické zdroje, jako jsou ropa, uhlí anebo zemní plyn, které tuto uhlíkovou stopu zanechávají.

Kam ovšem vede bezbřehé upřednostňování jednoho druhu energie před jiným názorně dokládá Německo. Největší ekonomika Evropské unie před několika lety ohlásila ústup od ja-

derné energie – důsledkem je, že chybějící výkon musí nahradit elektrárny uhlí. A tento „vyvážený“ stav se ještě nějakou dobu udrží.

Evropský parlament nyní rovněž zavázal členské státy, aby si vypracovaly vlastní cíle energetické přestavby, které ovšem musejí rámcově vycházet ze schválené koncepce. Parlament bude pak třikrát kontrolovat, jak postupují (v letech 2023, 2025 a 2027).

Lze jen doufat, že v nadcházejících odborných, ale i politických diskusích na domácí scéně se projeví dostatek realismu pro obhajobu českých zájmů. Ty zatím spočívají ve vyváženém mixu všech zdrojů energie.

Podle vědců je budoucností lidstva vodík

Praha – Zbavit společnost závislosti na plynu, uhlí a ropě. I tak by se dala charakterizovat práce kolektivu vědců z pražského Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského, který patří pod Akademii věd ČR. Pravdou totiž je, že závislost lidstva na fosilních zdrojích nelze vyřešit okamžitě – a ekologické varianty jsou sice populární a relativně dostupné, ovšem vše je stále jen na začátku.

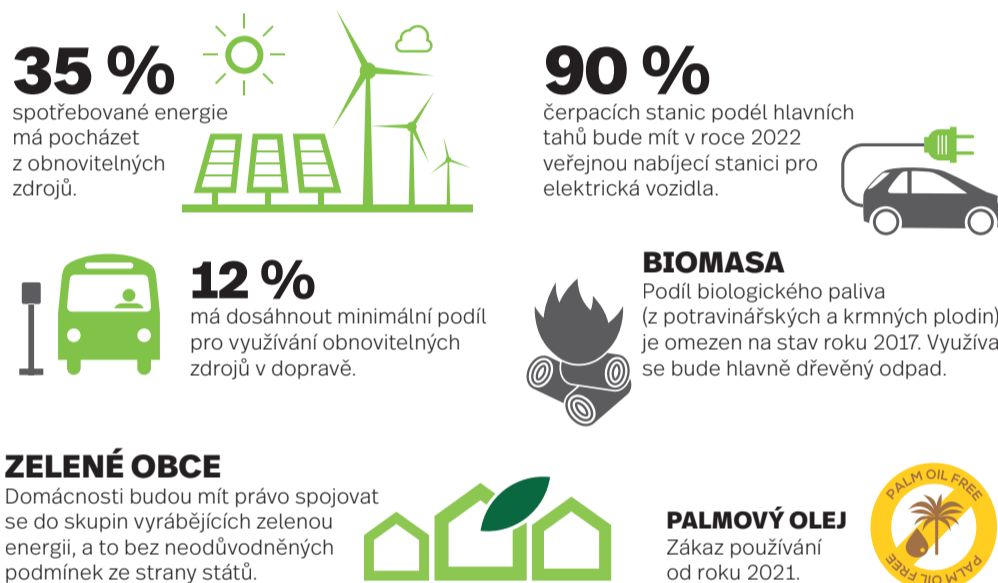
Česká ekonomika spotřebuje ročně přes 400 terawatthodin energie, což odpovídá asi dvacetinásobku výkonu jaderné elektrárny v Temelíně. Tato spotřeba je kryta fosilními palivy zhruba ze 70 procent. „Otázkou je, dokdy?“, ptá se vedoucí zmíněné skupiny docent Petr Krtíl. Řešením je podle

něho elektrolýza vody. Ta pomůže získat vodík, který se následně využije k přímé generaci elektřiny a tepla.

V současnosti se výzkum zaměřuje na nalezení dostatečně stabilního katalyzátoru, který bude zároveň ekonomicky přijatelný.

Na zrodu nového řešení vědci z Heyrovského ústavu nepracují sami, koordinují totiž činnost evropského konsorcia Elcorel, které se soustřeďuje na využití vodíku v energetice. V české historii se jedná o ojedinělý projekt, žádný vědecký ústav zatím takový významný projekt neřídil. Nová technologie se bude v praxi ověřovat na modernizaci kodaňského letiště Kastrup, které chce využívání fosilních zdrojů vyloučit. (fk)

Nové energetické cíle Evropské unie pro období do roku 2030

ZDROJ: EP

K elektromobilitě mají co říct i české podniky

Plzeň – Zvyšování energetické samostatnosti domácností je jedním z trendů současnosti. K největším změnám přitom dochází v oblasti bydlení a dopravy.

Pokud někdo vážně uvažuje o výhodách automobilů poháněných elektřinou, nutně musí narazit i na některé silně omezující faktory – totiž na dlouhé nabíjení a nemožnost využití elektromobilu pro delší jízdy. Pokrok techniky se však projevuje i v této oblasti, včetně zlepšování podmínek nabíjení. Svě k tomu plánují říct i české firmy. Například plzeňská firma Energy Cloud plánuje ještě letos uvést na trh novou rychlodobíječku, která by dobíjení z dosavadních pěti šesti hodin zkrátila na jednu.

NOVÁ ÉRA PŘICHÁZÍ

Společnost se však primárně specializuje na vývoj domácích baterií, pomocí kterých lze uchovávat energii získanou ze slunečních panelů. Tu potom lze využívat namísto elektřiny ze sítě, čímž se podstatně snižují náklady na energii. „Efektivní využívání sluneční energie nejen v domácnosti, ale také v dopravě, je cestou k úplné nezávislosti na fosilním palivu. Zájemci si mohou pořídit baterii, jakou potřebují,

tedy takovou, která kapacitně odpovídá konkrétním potřebám,“ říká Tomáš Jelínek (na fotografii),

majitel společnosti. Ačkoliv se počáteční náklady mohou zdát vysoké, zájemci o baterie mohou žádat o dotaci na „zelené“ bydlení, která pokryje přibližně padesát procent ceny. Ta se pohybuje kolem třiset tisíc korun.

Na vývoji se podílejí také studenti Českého vysokého učení technického. „Díky jedenáctimilionové dotaci z ministerstva průmyslu a obchodu pokračujeme ve zdokonalování této novinky,“ říká Tomáš Jelínek.

BLAHODÁRNÉ SLUNCE

Rychlonabíječky zkracující čas k dobití budou určeny především domácnostem. Řešení však lze najít i pro podniky nebo instituce, které využívají elektromobily pro přepravu ve městech – tedy na krátkou vzdálenost – a mohou tím zefektivnit provoz používaných aut. Jejich používáním mohou řidiči využít opravdu čistou energii, pocházející přímo ze slunce.

Cena se zájmem očekávané plzeňské novinky ještě není stanovena. (jg)

VŽDY NĚCO NAVÍC
více výhod

Se Zákaznickou kartou Pražské plynárenské na termální ostrov Ischia

Více na www.ppas.cz/soutez

fede www.fede.cz

PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ www.ppas.cz

Faktura za energie není věda, ale vědět o ní více se vyplatí

ROBERT ŠÍMA

Vyúčtování za plyn či elektřinu přichází do schránky každý rok. Mnohdy se v něm však člověk nevyzná. Vysvětlíme vám, co znamenají zkratky a čísla, která obsahuje, za co všechno platíte a jak je to se zálohami. Na začátek je dobré si říci, že cena elektřiny i plynu se

skládá z dvou částí, z tzv. regulované a neregulované.

Z ČEHO SE SKLÁDÁ CENA

Ta první pokrývá poplatky spojené s distribucí. Na celkové ceně elektřiny se podílí zhruba šedesáti procenty, u plynu dvacet procenty.

Neregulovaná část zahrnuje pevnou cenu za měsíc s odlišením vysokého a nízkého tarifu. U plynu je to

kromě stálé měsíční platby i cena za odebraný plyn. Avšak pouze neregulovaná část ceny je ta, kterou mohou ovlivnit samotní dodavatelé, a tedy i zákazníci, tím, že si vyberou někoho s výhodnou cenou. K výsledné ceně se pak připočte ještě daň z přidané hodnoty, u elektřiny navíc ještě daň z elektřiny.

V první části vyúčtování (A) se nacházejí kontaktní údaje dodavatele a identifikační údaje odběrného místa, tedy vlastně zákazníka. Je to především adresa a zákaznické číslo, které slouží při styku s dodavatelem. Dále je zde variabilní symbol, důležitý pro určení došlých plateb.

Zde najdete i údaj o fakturačním období, celkovou cenu, přehled záloh a z toho vyplývající přeplatek nebo nedoplatek. Dále se zde dozvíte, dokdy je nutné nedoplatek uhradit či dokdy dodavatel vrátí přeplatek. Pro porovnání je zde i přehled spotřeby z minulosti.

ZÁLOHY A PŘEPLATKY

Rekapitulace plateb se váže k danému fakturačnímu období, tedy nikoli ke kalendářnímu roku. V případě, že máte přeplatek, záleží na konkrétním dodavateli, zda jej vrátí nebo převede do dalšího období. Například my ve společnosti Bohemia Energy přeplatky vyšší než sto korun zákazníkům au-

tomatically vracíme. Pokud si však přejí, lze přeplatek použít k uhrazení příští zálohy.

Výše záloh přitom nemusí být stále stejná. Dodavatelé ji upravují podle uplynulého období, odhadu vývoje spotřeby a rovněž příští ceny. Naši zákazníci si mohou vyšší záloh kdykoli změnit, a to bezplatně. Zvýšení doporučujeme zejména když někdo ví, že u něho dojde ke zvýšení spotřeby, například když změní způsob vytápění. Nebo naopak může požádat o snížení, když ví, že byt bude déle prázdný.

Druhá část faktury (B) obsahuje přehled plateb rozdělený na platby regulované a neregulované, včetně údajů o spotřebě. Na fakturu za

elektřinu najdete zkratky VT a NT. Jedná se o vysoký tarif, resp. nízký tarif. Každý má jinou cenu, proto se účtují zvlášť. Spotřeba elektřiny se počítá v kilowatthodinách (kWh); u plynu najdete spotřebu v metrech krychlových přepočtenou na kWh. Dalšími důležitými zkratkami jsou kódy elektroměru (EAN) a plynoměru (EIC).

Ve třetí části (C) jsou uvedeny hlavní informace potřebné k případné reklamaci, ale i některé jiné.

Autor je ředitel zákaznické péče ve společnosti Bohemia Energy.